

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
KLAIPĖDOS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Birutės g. 16, LT-91204 Klaipėda, tel. (8 46) 46 6466, faks. 8 7066 2000, el.p. klaipedos.skyrius@aaa.am.lt,
http://gamta.lt.

UAB „Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras“
El. paštas: kratc@kratc.lt

2015-11-26
Į 2015-10-29

Nr. (15.3)-A4-13207
Nr. (1.10)-2R-2844

Kopija:

Klaipėdos rajono savivaldybės administracijai
Klaipėdos visuomenės sveikatos centrai
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Klaipėdos teritoriniam padaliniiui
Klaipėdos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos
Gargždų priešgaisrinei gelbėjimo tarnybai
LR AM Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos
departamentui

ATRANKOS IŠVADA

**dėl nepavojingų dugno pelenų (šlako), iš atliekų deginimo įrenginių, apdorojimo, atskiriant metalo
atliekas bei paruošiant tolimesniam panaudojimui poveikio aplinkai vertinimo**

1. Informacijos pateikėjas:

UAB „Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras“, Liepų g. 15, LT-92138 Klaipėda, telefonas 8 46 300106, faksas 8 46 310105, elektroninio pašto adresas kratc@kratc.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas:

UAB „Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras“, Liepų g. 15, LT-92138 Klaipėda, telefonas 8 46 300106, faksas 8 46 310105, elektroninio pašto adresas kratc@kratc.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Nepavojingų dugno pelenų (šlako), iš atliekų deginimo įrenginių, apdorojimas, atskiriant metalo atliekas bei paruošiant tolimesniam panaudojimui.

Atranka atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos įstatymo (Žin., 2005, Nr.84-3105, 2008, Nr. 81-3167, 2010, Nr. 54-2647) 2 priedo 14 punktu „Į Planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į Planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą ir kitus pakeitimus, galinčius daryti neigiamą poveikį aplinkai.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta:

Planuojamą ūkinę veiklą numatoma vykdyti Klaipėdos regiono nepavojingų atliekų sąvartyno (toliau – Sąvartynas) teritorijoje, esančioje Ketvergių g. 2, Dumpių kaime, Dovilų seniūnijoje, Klaipėdos rajone, Klaipėdos apskrityje, 21,2976 ha ploto žemės sklype (kad. Nr. 5544/0007:38). Žemės sklypo pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo teritorijos. Detaliuoju planu, patvirtintu Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2005-08-25 sprendimu Nr. T11-211, žemės sklypui nustatyta 500 m sanitarinė apsaugos zona. Planuojama teritorija yra 3,31 km atstumu nutolusi nuo Klaipėdos miesto, šalia Klaipėdos miesto nuotekų valymo įrenginių. Planuojamos teritorijos gretimybėse yra žemės ūkio paskirties žemės sklypai. Gyvenamųjų namų ir visuomeninės paskirties pastatų gretimybėse nėra. Artimiausi gyvenamieji namai nuo planuojamos ūkinės veiklos vykdymo vietos yra nutolę 506-750 m atstumu. Artimiausia urbanizuota teritorija – Ketvergių gyvenvietė

nuo planuojamos ūkinės veiklos vykdymo vietos yra nutolusi 1,6 km atstumu. Planuojama teritorija į saugomas ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas nepatenka. Artimiausios Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos – Kalvių karjeras, Minijos upės slėnis ir Minijos upė - nuo planuojamo žemės sklypo yra nutolusios atitinkamai apie 1,3 km, 2,5 km ir 2,7 km atstumu. Istorinės reikšmės ir nekilnojamųjų kultūros vertybių planuojamoje teritorijoje nėra. Arčiausiai planuojamos teritorijos esantys kultūros vertybių objektai yra: už 1,75 km – Spengių kaimo senosios kapinės (kodas 22485), už 1,88 km - Toleikių kapinynas (kodas 6181), už 2,50 km – Ketvergių kaimo senosios kapinės (kodas 24369).

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

Planuojama ūkinė veikla - nepavojingų dugno pelenų (šlako), iš atliekų deginimo įrenginių, apdorojimas, atskiriant metalo atliekas, bei paruošimas tolimesniam panaudojimui apima – pelenų (šlako) smulkinimą, metalų atgavimą (atskirimą) sijojant bei susidariusių atliekų laikymą (ar šalinimą). Planuojamos ūkinės veiklos metu per metus vidutiniškai bus apdorota apie 90 000 tonų dugno pelenų (šlako) iš atliekų deginimo įrenginių. Tuo tikslu numatoma eksploatuoti mobilų įrenginį, kuris bus statomas ant sąvartyno II sekcijos kaupo (pietinėje dalyje), esamoje dugno pelenų (šlako) laikymo aikštelėje, kurioje yra visa veiklai vykdyti reikalinga infrastruktūra (elektra, vandentiekis, filtrato surinkimo sistema). Dugno pelenų (šlako) apdorojimo įrenginio plotas (40 x 40) užims apie 1600 m², svoris – 50 tonų. Bendras esamos nepavojingų dugno pelenų (šlako) laikymo aikštelės plotas 20 000 m². Mobilų pelenų (šlako) apdorojimo ir paruošimo tolimesniam naudojimui įrenginį sudaro: smulkintuvas (trupintuvas) su juodųjų metalų magnetu; dviejų dalių sijotuvai su magnetais ir spalvotųjų metalų separatoriais; sijotuvai su spalvotųjų metalų magnetais; rankinio rūšiavimo kabina; įvairūs konvejeriai; frontalinis krautuvas; hidraulinis ekskavatorius; generatorius 125 kVa; įvairūs konteineriai; oro srauto separatorius; diskinis sijotuvai; kiti separatoriai pagal poreikį.

Pelenų laikymas iki apdorojimo (tvarkymo veikla R13). Iš atliekų deginimo kogeneracinės jėgainės neapdoroti pelenai (šlakas) bus priimami visus metus ir laikomi pelenų (šlakų) laikymo aikštelėje, kol bus sukauptas apdorojimui pakankamas kiekis – apie 60 000 tonų. Šį kiekį pelenų (šlako) galima apdoroti per maždaug 2-3 mėnesius. Pelenų (šlako) laikymo metu vyksta pelenų (šlako) sendinimas ir sąlyginis nusausinamas. Atvežti šilti ir drėgni pelenai (šlakas) laikymo aikštelėje vėsta, o ant jų paviršiaus susidaro kieta plėvelė, apsauganti nuo dulkelėjimo. Esant itin sausoms oro sąlygoms ir kylant dulkelėms, galimas paviršiaus drėkinimas. Laikymui ir apdorojimui atliekos priimamos, vadovaujantis LR aplinkos ministro 2000 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 444 patvirtintais Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių reikalavimais.

Mobilus įrenginio montavimas. Sukaupus apdorojimui pakankamą atliekų kiekį, atvežami mobilūs apdorojimo ir paruošimo tolimesniam naudojimui įrenginiai ir sumontuojami pelenų (šlako) laikymo aikštelėje. Planuojama, kad mobilūs įrenginiai bus atvežami 1 kartą per metus ir bus eksploatuojami apie 2-3 mėnesius.

Pelenų (šlakų) apdorojimas (tvarkymo veikla S5, R12). Prieš paduodant atliekas į mobilų apdorojimo įrenginį, pirmiausiai atskiriamos apdorojimui įrenginyje netinkamos atliekos (akmenys, nesudegusios atliekos (19 12 12)) ir metalai (19 12 02 ir/arba 19 12 03) (>100 mm frakcija sudaro 1–15 proc. nuo neapdorotų pelenų (šlako) kiekio). Tuomet pelenai (šlakas) kraunami į padavimo bunkerį, iš kurio paduodami į smulkintuvą, kuriame medžiaga susmulkinama iki <40 mm dydžio dalelių, o magneto pagalba atskiriami juodieji metalai (19 12 02). Vėliau susmulkinta medžiaga paduodama į sijotuvus su juodųjų metalų magnetais ir/ar spalvotųjų metalų separatoriais. Technologinės linijos sudėtis (t.y. magnetų, separatorių, sijotuvų ar kt. įrenginių skaičius ir tipas) priklausys nuo norimo gauti produkto savybių.

Juodųjų metalų atskyrimas priklausys nuo jų kiekio neapdorotuose pelenuose (šlake). Remiantis atliktais neapdorotų pelenų (šlako) sudėties tyrimais, planuojamuose apdoroti pelenuose (šlake) galėtų būti iki 7,7% juodųjų metalų, iš kurių numatoma atgauti (išrūšiuoti) iki 80%. Spalvotųjų metalų (19 12 03) atskyrimas priklausys nuo jų kiekio neapdorotuose pelenuose (šlake). Remiantis atliktais neapdorotų pelenų (šlako) sudėties tyrimais, planuojamuose apdoroti pelenuose (šlake) galėtų būti iki 2,2% spalvotųjų metalų (pagrindė aliuminio), iš kurių numatoma atgauti (išrūšiuoti) iki 60%.

Po apdorojimo susidariusių medžiagų ir atliekų tvarkymas (tvarkymo būdas R13, D1). Technologinio proceso metu gauti produktai (apdoroti pelenai (šlakas) 81 468 t/metus), juodųjų metalų (19 12 02 – 5 544 t/metus) ir spalvotųjų metalų (19 12 03 – 1 188 t/metus) atliekos bus laikomos atskirose krūvose ar konteineriuose iki jų panaudojimo arba perdavimo tolimesniems atliekų tvarkytojams. Technologinio proceso metu gautos tolimesniam naudojimui (perdirbimui) netinkamos apdorojimo atliekos (19 12 12) (apie 2% nuo neapdorotų pelenų (šlako) kiekio arba 1 800 t/metus) šalinamos Sąvartyne (D1 veikla).

Planuojamos ūkinės veiklos metu gautą apdorotų pelenų (šlako) produktą pirmiausiai planuojama naudoti Klaipėdos regioninio sąvartyno rekultivacijai ir III sekcijos statybai, vėliau ir kituose sąvartynuose įvairioms reikmėms: apdorotų pelenų (šlako) panaudojimas be apribojimų yra galimas sąvartyno išlyginamajam sluoksniui ir mineraliniam izoliaciniam sluoksniui (apribojimai yra taikomi tik sluoksniams, kurie

kontaktuoja su lietaus vandeniu); sąvartyno kelių ant kaupo įrengimui; perklojimams tarp šalinimų atliekų formuoti; triukšmo slopinimų barjerų įrengimui, šlaitų formavimui sąvartyno teritorijoje; apdorotų pelenų mišinys su moliu gali būti panaudojamas izoliaciniam sluoksniui tarp atskirų sekcijų įrengti.

Atsižvelgiant į planuojamą apdorotų pelenų (šlako) naudojimo būdą (pvz., sąvartyno techninėms reikmėms), vadovaujantis Lietuvoje galiojančiais teisiniais reikalavimais produktų įteisinimui įmonė planuoja pasirengti įmonės standartus, kuriuose būtų nustatytos visos reikiamos iš pelenų (šlako) pagaminto produkto techninės charakteristikos ir ribinės vertės, užtikrinančios produkto atitiktį techniniams ir aplinkosauginiais reikalavimams. Pagal parengtą įmonės standartą bus išduodamas produkto atitikties dokumentas – deklaracija. Išorinės sertifikuojančios įstaigos sertifikavimas nagrinėjamu atveju nebūtinai, visą dokumentaciją ir produkto įforminimą gali atlikti pats produkto gamintojas, garantuodamas produkto atitiktį nustatytiems reikalavimams. Remiantis parengtu įmonės standartu, periodiškai nustatyta dažnumu bus atliekami tiek neapdorotų, tiek apdorotų pelenų (šlako) tyrimai. Tokiu būdu bus užtikrinama technologinio proceso kontrolė bei gauto produkto kokybė.

Siekiant maksimaliai sumažinti dulkelį neapdorotų pelenų (šlako) apdorojimo (smulkinimo ir sijojimo) metu, šios atliekos bus laistomos. Ši priemonė bus taikoma tais atvejais, kuomet maišant senus sausus pelenus (šlaką) su naujai atvežamais drėgnais pelenais (šlaku) nebus galima pasiekti reikiamo atliekų drėgnumo (15–19%), kad jie nedulkėtų. Numatomas vandens poreikis atliekų drėkinimui iki 8 m³ vandens per metus. Vertinama, kad atliekų drėkinimui sunaudotas vanduo technologinio proceso metu ir vėliau laikant (sandėliuojant) susidariusias atliekas ar produktus išgaruos ir papildomi nuotekų kiekiai nesusidarys. Vykdam planuojamą ūkinę veiklą, bus naudojamos esamos inžinerinės infrastruktūros įrenginiai. Dugno pelenų (šlako) atliekos bus apdorojamos ant sąvartyno kaupo įrengtoje aikštelėje, todėl susidarys filtratas bus surenkamas esamomis filtrato surinkimo sistemomis ir nukreipiamas tolimesniai tvarkymui į AB „Klaipėdos vandenys“, o vėliau į įmonės planuojamus įrengti gamybinių nuotekų (filtrato) valymo įrenginius.

Planuojamos ūkinės veiklos metu galimi išmetimai į aplinkos orą technologinio proceso metu (pelenų (šlako) smulkinimas ir sijojimas) bei veikiant dizeliniam generatoriui. Atlikus skaičiavimus, nustatyta, kad planuojamos ūkinės veiklos prognozuojamos teršalų pažemio koncentracijos aplinkos ore pakankamai mažos ir neviršys ribinių verčių nei įmonės sklypo teritorijoje, nei už jos ribų, nei gyvenamojoje aplinkoje. Vertinant bendrą įmonės išmetamų teršalų sklaidą su aplinkos fonine koncentracija, pažemio koncentracijos padidėja, tačiau neviršija RV nei įmonės sklypo teritorijoje, nei už jos ribų, nei gyvenamojoje aplinkoje. Teršalų pažemio koncentracijos svyruoja sudarydamos 0,02–0,49 RV. Atsižvelgiant į tai, kad teršalų sklaidos matematinio modeliavimo metu teršalų ribinių verčių viršijimo dėl planuojamos veiklos nenustatyta, papildomos aplinkos oro taršos mažinimo priemonės esant nepalankioms teršalų sklaidos sąlygoms nenumatomos.

Planuojamos ūkinės veiklos triukšmo sklaidos skaičiavimuose vertinti triukšmo šaltiniai: sunkiasvoris transportas, atvežantis atliekas bei lengvieji darbuotojų automobiliai; technika, dirbanti sąvartyne: tankintuvas, ascenzacinė mašina bei buldozeris; pelenų (šlako) apdorojimo įrenginys bei transporteris, tiekiantis atliekas į įrenginį. Atlikus skaičiavimus, nustatyta, kad triukšmo lygis skirtingose teritorijos dalyse nėra labai kintantis, o triukšmo lygis ties įmonės teritorijos ribomis neviršys Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ leidžiamų triukšmo ribinių dydžių, reglamentuojamų ūkinės veiklos objektams. Vykdam PŪV, Sąvartyno teritorijoje bei jį ribojančiose aplinkinėse gatvėse padidės autotransporto srautas. Skaičiavimo rezultatai parodė, kad autotransporto įtakojamas triukšmo lygis net ir artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje visais paros periodais neviršija didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių, reglamentuojamų pagal HN 33:2011.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas.

Atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos vietos padėtį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų atžvilgiu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai:

- 6.1. Ūkinę veiklą bus galima vykdyti gavus reikalingus aplinkos apsaugos leidimus.
- 6.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje PAV atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.
- 6.3. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.
- 6.4. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, vadovaujantis LR aplinkos ministro 2005-07-15 įsakymu Nr. D 1-370

patvirtintame Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše nustatyta tvarka. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas nedelsdamas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridodant laikraščius, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant atrankos išvadą:

7.1. Planuojama ūkinė veikla bus vykdoma regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne, kuriame yra įrengta visa veiklai reikalinga infrastruktūra.

7.2. Atsižvelgiant į planuojamą apdorotų pelenų (šlako) naudojimo būdą (sąvartyno techninėms reikmėms), vadovaujantis Lietuvoje galiojančiais teisiniais reikalavimais produktų įteisinimui planuojama pasirengti įmonės standartus, kuriuose būtų nustatytos visos reikiamos iš pelenų (šlako) pagaminto produkto techninės charakteristikos ir ribinės vertės, užtikrinančios produkto atitiktį techniniams ir aplinkosauginiais reikalavimams. Remiantis parengtu įmonės standartu, periodiškai nustatytu dažnumu bus atliekami tiek neapdorotų, tiek apdorotų pelenų (šlako) tyrimai. Tokiu būdu bus užtikrinama technologinio proceso kontrolė bei gauto produkto kokybė.

7.3. Įgyvendinus planuojamą ūkinę veiklą, iš sąvartyne šalinamų atliekų srauto bus atskirtos perdirbti tinkamos atliekos, todėl sumažės sąvartyne šalinamų atliekų kiekis. Atsiradus galimybei apdorotų pelenų (šlako) produktus panaudoti sąvartyno techninėms reikmėms, sumažės šioms reikmėms naudojamų naudingųjų išteklių (grunto, žvyro ir kt.) kiekiai.

7.4. Planuojamos ūkinės veiklos metu sukeliamas triukšmas neturės esminio neigiamo poveikio gyvenamajai ir visuomeninei aplinkai. Pateiktoje informacijoje teigiama, kad pradėjus vykdyti ūkinę veiklą triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršys Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ nustatytų ribinių verčių.

7.5. Atlikus skaičiavimus, nustatyta, kad planuojamos ūkinės veiklos prognozuojamos teršalų pažemio koncentracijos aplinkos ore pakankamai mažos ir neviršys ribinių verčių nei įmonės sklypo teritorijoje, nei už jos ribų, nei gyvenamojoje aplinkoje. Siekiant maksimaliai sumažinti dulkelį neapdorotų pelenų (šlako) apdorojimo (smulkinimo ir sijojimo) metu, šios atliekos bus laistomos.

8. Priimta atrankos išvada:

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada: pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją UAB „Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras“ planuojamai ūkinei veiklai – nepavojingų dugno pelenų (šlako), iš atliekų deginimo įrenginių, apdorojimui, atskiriant metalo atliekas bei paruošiant tolimesniam panaudojimui, Klaipėdos regiono nepavojingų atliekų sąvartyne, adresu Ketvergių g. 2, Dumpių kaime, Divilų seniūnijoje, Klaipėdos rajone – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Klaipėdos skyriui, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos organizatorius, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Klaipėdos skyriaus vedėjas

Mindaugas Vaišvila